

Dosarul nr. 2ra-362/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Cucerescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, I. Țurcan, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea comercială „Arnicauto” societate cu răspundere limitată, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea comercială „Arnicauto” societate cu răspundere limitată împotriva Agenției Achiziții Publice, Președintelui grupului de lucru al Primăriei satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, Vasile Țîntari și Societății cu răspundere limitată „Algu Construct” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Societatea comercială „Arnicauto” societate cu răspundere limitată, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice și a fost menținută hotărârea din 19 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 06 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 06 decembrie 2016 SC „Arnicauto” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Achiziții Publice, Președintelui grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, Vasile Țîntari și SRL „Algu Construct” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 martie 2015 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Achiziții Publice, Președintelui grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, Vasile Țîntari și SRL „Algu Construct”, intervenient accesoriu Primăria sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă cu privire la anularea procesului-verbal nr. 1 din 29 decembrie 2014 al grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, anularea hotărârii grupului de lucru nr. 1

din 23 ianuarie 2015 a Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, anularea deciziei Agenției Achiziții Publice nr. 75/15 din 23 februarie 2015 ca nefondată și ilegală, anularea licitației publice nr. 2353/14 din 29 decembrie 2014 și rezultatele acesteia, obligarea grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă de a prezenta declarația semnată pe propria responsabilitate de Președintele acestuia, Vasile Țîntari, prin care s-a angajat să respecte necondiționat prevederile legislației în domeniul achizițiilor publice în cadrul desfășurării licitației publice nr. 2353/14 din 29 decembrie 2014, obligarea grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă de a reevalua ofertele, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie declarat învingător al licitației publice nr. 2353/14 din 29 decembrie 2014 și să încheie contractul de achiziție, obligarea Agenției Achiziții Publice de a înregistra contractul de achiziție publică încheiat între SC „Arnicauto” SRL și grupul de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, obligarea Agenției Achiziții Publice de a-i elibera un exemplar al contractului de achiziție încheiat și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

A susținut că, prin hotărârea din 11 iunie 2015 a Judecătorei Centru, mun.Chișinău a fost admisă parțial acțiunea, a fost anulat procesul-verbal nr. 1 din 29 decembrie 2014 al grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, a fost anulată hotărârea grupului de lucru nr. 1 din 23 ianuarie 2015 a Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă pe baza licitației publice nr. 2353/14 din 29 decembrie 2014, a fost declarată neîntemeiată și a fost anulată decizia - refuz nr. 75/15 din 23 februarie 2015, precum și a fost anulată licitația publică nr. 2353/14 din 29 decembrie 2014 și rezultatele acesteia.

A afirmat că, având în vedere faptul că, în cauza examinată anterior nu a anexat înscrisuri probatorii, care ar fi confirmat temeinicia cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a respins această cerință, totodată, informând participanții la proces despre dreptul la înaintarea unei acțiuni separate cu anexarea înscrisurilor corespunzătoare cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

A precizat că, în temeiul art. 82, 90 lit. i) și d), 94, 95 și 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, pârâții urmează să-i compenseze cheltuielile de asistență juridică, cheltuielile de transport și despăgubirea pentru timpul de muncă pierdut, precum și cheltuielile de judecată suportate în prezentul proces.

A solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 de lei, a cheltuielilor de transport în mărime de 400 de lei, a despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut în mărime de 1893,38 de lei și a taxei de stat în mărime de 280 de lei.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 06 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SC „Arnicauto” SRL și au fost încasate în mod solidar de la Agenția Achiziții Publice, Președintele grupului de lucru al Primăriei sat.Copceac, r-nul Ștefan Vodă, Vasile Țîntari și SRL „Algu Construct” în beneficiul SC „Arnicauto” SRL cheltuielile de judecată în mărime de 5500 de lei. În rest acțiunea depusă de SC „Arnicauto” SRL a fost respinsă.

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse

apelurile declarate de SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, SC „Arnicauto” SRL are dreptul de a solicita compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile depusă împotriva Agenției Achiziții Publice, Președintelui grupului de lucru al Primăriei sat. Copceac, r-nul Ștefan Vodă, Vasile Țîntari și SRL „Algu Construct”.

De altfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat și legal a stabilit faptul că, suportarea cheltuielilor de asistență juridică a fost justificată doar parțial.

La caz, instanța de apel a menționat că, materialele cauzei atestă cu certitudine că, în cadrul soluționării litigiului, pentru care se solicită încasarea cheltuielilor de judecată, SC „Arnicauto” SRL a primit consultații juridice și a fost asistată de avocatul Dumitru Cazacu, fapt confirmat prin raportul de activitate a avocatului și copiile facturilor fiscale în sumă de 7000 de lei (f. d. 12-17, 33).

Cu toate acestea, instanța de apel a relevat că, suma de 7000 de lei indicată pentru asistență juridică nu este una rezonabilă și proporțională lucrului efectuat, or, litigiul, pentru care se solicită încasarea cheltuielilor de judecată, a fost examinat în termen rezonabil, iar cauza nu a fost una de mare complexitate.

Pe cale de consecință, instanța de apel a învederat că, suma de 4000 de lei, încasată de prima instanță cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este reală, necesară și rezonabilă.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru examinarea prezentei cauze, instanța de apel a evidențiat că, SC „Arnicauto” SRL a primit consultații juridice și a fost asistată de avocatul Ludmila Bîrcă, fapt probat prin raportul de activitate a avocatului și copia facturii fiscal în sumă de 4522,50 de lei (f. d. 32-verso, 80).

Totuși, instanța de apel a considerat că, suma de 4522,50 de lei solicitată pentru asistență juridică nu este una rezonabilă și proporțională lucrului efectuat de avocat, or, reprezentantul reclamantei/apelantă s-a folosit cu rea-credință de drepturile sale, acumulând probe în susținerea poziției reclamantei în instanța judecătorească într-un termen exagerat, cu toate că, reclamanta/apelantă și reprezentantul acesteia dispuneau de toate probele necesare pentru solicitarea cheltuielilor de judecată.

Mai mult ca atât, pretențiile privind încasarea cheltuielilor de judecată nu țin de soluționarea litigiului în fond și cu abordarea problemelor de fapt și de drept, iar pe cale de consecință, suma de 1500 de lei încasată de prima instanță pentru asistența juridică este o sumă rezonabilă și proporțională lucrului efectuat de avocat.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor pentru transport în mărime de 400 de lei, or, tichetele de transport public prezentate în susținerea acesteia nu demonstrează legătura dintre călătoriile respective și litigiul în cauză.

În concluzie, instanța de apel a menționat că, alegațiile referitoare la necesitatea încasării despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut de administratorul apelantei sunt declarative, or, careva acte confirmatorii cu referire la venitul administratorului SC „Arnicauto” SRL, Nicolae Arsenii și, respectiv, prejudicierea acestuia în urma acțiunilor întreprinse în instanțele de judecată nu au fost prezentate la materialele

cauzei.

La data de 14 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea cerințelor respinse și pronunțarea unei noi hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat aceleași argumente, care au fost susținute și în instanțele ierarhic inferioare, insistând asupra faptului că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

A afirmat că, constatările instanțelor ierarhic inferioare precum că, avocatul Ludmila Bîrcă a tergiversat examinarea prezentei cauzei civile, nu corespund adevărului, deoarece însuși prima instanță a admis încălcări de la procedură și a scos neîntemeiat de pe rol cererea de chemare în judecată, greșeală care a fost corectată de către instanța de apel prin decizia din 29 septembrie 2017.

A susținut că, sumele solicitate cu titlul de cheltuieli de asistență juridică sunt necesare, reale, rezonabile și urmau a fi încasate integral.

A relevat că, instanța de apel nu s-a expus asupra taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și a cererii de apel în mărime de 280 de lei și 210 lei.

La data de 06 martie 2019 Agenția Achiziții Publice a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, evaluarea și desemnarea câștigătorului ține strict de competența autorității contractante, iar imixtiunea în asemenea activitate este strict interzisă. Sub aspect procedural, nu a identificat careva încălcări, respectiv nu-i pot fi imputate careva acțiuni sau inacțiuni pentru situațiile care nu țin de competența sa.

A afirmat că, încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată și din contul Agenției Achiziții Publice este nefondată și nejustificată, cu atât mai mult că, impunerea restituirii unor sume de bani pentru acțiuni improprii Agenției este contrară prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96- XVI din 13 aprilie 2007.

A susținut că, responsabilitatea totală pentru atribuirea contractului de achiziție publică o poartă autoritatea contractantă.

La data de 21 martie 2019, prin intermediul oficiului poștal, SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la data de 09 octombrie 2018, însă date, care ar confirma recepționarea acesteia de către

recurenți, la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile, declarate la data de 14 decembrie 2018 și 06 martie 2019, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de

către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SC „Arnicauto” SRL, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Societatea comercială „Arnicauto” societate cu răspundere limitată, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă și Agenția Achiziții Publice se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan